1922. a. maanteede suhtes korraldatud liikimisvaatlused. Nad kinnitavad, et Tartu kui kaubandustulunduslise keskuse mõjukond ei kata mitte üksi Tartu maakonda, vaid ulatub palju kaugemale. 1922. a. 31. märtsi ja 3. aprilli vaatlustest saadud andmed näitavad, et päevasest kaubanduslisest liikimisest võtsid osa Tartu maakonna valdadest 57 (89 % kogu Tartumaa valdadest), Võru maakonna valdadest 14 (30 % kogu Võrumaa valdadest), Valgamaa valdadest 5 (25%), Viljandimaa valdadest 8 (21%) ja Pärnumaa valdadest 1 (2%), kokku 85 valda, s. o. 22% kogu Eesti valdadest. Tartu maakonna valdadest ei olnud esitatud vaid 7 (11%), mis asuvad maakonna põhjapoolses osas. Maanteid kaudu linna veetavate ainete igapäevane väärtus küündis 1.8 miljoni margani

Tundmatu foto.

224. joon. Laat Tartus.

ehk umbes 35 marka ühe linnaelaniku kohta. Sisseveetavaist aineist olid esimestel kohtadel liha (0.6 milj. mk.) ja teravili (0.58 milj. mk.), edasi järgnesid jahu, kartulid, piim, või, munad, herned, oad, tangud ja kalad. Muudest sisseveetavaist esemeist on tähtis veel puumaterjal. Samal ajal veeti maanteid kaudu välja: rauda, sütt, kunstväetist, piiritust, suhkrut, soola, riisi, heeringaid, nahka, riiet, masinaid, põllutööriistu jne., mitmesuguseid manufaktuur-, koloniaal-, ümbertöötatud naha-, toidu- ja maitseaineid, põllutöö-riistu ja muid põllunduses vajalikke tarbeaineid, väetise- ja ehitusmaterjale.

Linna kultuurprodutsentsuse ja tagamaa natuurprodutsentsuse suhted peegelduvad mitte üksi liikimises maanteil, vaid sama hästi ka ainete vahetuses vee- ja raudteil. Siin on aga muidugi arvestatavad ka